

7. FEB. 1925

III. évfolyam

Satu-Mare (Szatmár) 1924. augusztus 17.

33. szám.

CIMBORA

70 GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Két cica — egy pár

CSIP-CSIP-CSÓKA.

— Irta: SÁRKÖZI GYÖRGY. —

Árvalányhajkezü szél
Círógatja a gyepet,
Arcoskádton hagydkicsit
Szelidülni kezemet:
Círóka-maróka,
Círóka-maróka,
Csetlik-bottlik képeden
Círógató ujjam,
Jaj, bizony én marakodni
Jobban megtanultam.

Ingó-lengő gyöngyvírág
Nevetgél a kertben,
Csiklandó könny gyöngyszeme
Bujdosik szememben.
Kerekecske gombocska
Merre szalad a nyulacska?
Ne félj tőlem, nyuszikám,
Kacagj reám, gyöngyvírág,
Azért, hogy oly bús a bácsi,
Mégis csak gyöngy a villág!

Ne nézd azt a csunya varjut,
Aki fiát mossa,
Add kezed, hogy leltem sötét
Tollát simogassa.
Csip-csip-csóka,
Vak varjucska,
Hess-hess-hess! . . .
Hát te is elhessentesz?
Károgjatok, varjufiak,
Engemet más ugyse sirat!

Emlékezzünk régiekről.

— Elek nagyapó krónikás könyvéből. —

Az ébredés kora.

Európa összes népei szolgáruk megváltását remélték az 1789-ben kitört francia forradalom diadalától. De a fejedelmek és kiváltságos osztályok meqjiedtek a francia forradalom véres, minden rendet felforgató következményeitől s Európaszerte szövetkeztek a szabadság elfojtására. Még azok is, akik különben igaz lélekkel munkáltak addig a szolgálai állapot megváltoztatásán. Az összes európai fejedelmek szövetkeztek a franciák ellen s a husz évig tartó háboru (1792—1812.) a szövetségesek győzelmével végződött. Magyarország rengeteg vért és pénzt áldozott a franciák ellen viselt háborura s amikor leverték a nagy Napoleont, rengeteg áldozatainak fejében azt nyerte, hogy a király (I. Ferenc) ismét országgyűlés nélkül kezdett kormányozni. Törvénytelenül, erőszakkal szedette az adót és ujoncot. A vármegyék egy részének ellentállása végre is kényszerítette a királyt, hogy országgyűlést hívjon össze. Így nyílt meg 13 évi törvénytelen, erőszakos kormányzás után a nevezetes 1825-iki országgyűlés Pozsonyban.

Az alkotmányos sérelmek egész tömege gyűlt össze. A követek elsősorban e sérelmek orvoslását követelték. A király a rendkívüli viszonyokkal mentegetőzött s újra megígérte, hogy ezentul minden három évben országgyűlést hív össze s nem bántja többé a magyar alkotmányt. Ezen az országgyűlésen jelent meg egy huszártiszt, aki maga is háborgó lélekkel látta az alkotmányon ejtett sérelmeket, de látott egyebet is: az ország nagy elmaradottságát. Az volt a hite és meggyőződése, hogy csak művelt és gazdag Magyarország őrizheti meg függetlenségét s nem az alkotmányos sérelmek örökös hánytorgatása, még kevésbé a nemesi kiváltságok makacs védelme. Ki volt ez a huszártiszt? Gróf Széchenyi István, aki 1791-ben született Bécsben, s aki sokat utazott idegen országokban, mielőtt az országgyűléseken megjelent. Ami szépet, hasznosat látott idegen földön, feljegyezte s országpoldogító tervekkel tért vissza hazájába. Itthon első dolga volt, hogy bejárja az országot s közvetlen közlelről ismerje meg a hazai viszonyokat. Igen szomorú tapasztalatokat szerzett nemzete elmara-

dottságáról s szent fogadást tett, hogy nemzetét fölébreszti beteges szendergéséből, kezébe adja a műveltség fegyverét s szívébe oltja az igazságot, az emberséges érzést a föld népe iránt.

Amikor az országgyűlésen a követek azt vitatták, hogy s miként lendítsenek az elhanyagolt magyar nyelv és művelődés ügyén, hirtelen fölállott a még alig ismert huszártiszt s birtokainak egy évi jövedelmét ajánlotta fel egy magyar tudós társaság alapítására. Az első fellépésnek rendkívül nagy és jótékony volt a hatása. De Széchenyi nem állott meg itt. Hogy a többnyire idegen földön élő főurakat haza édesgesse, meghonosította a lóversenyeket s Pesten megalakította a nemzeti kaszinót, melynek példájára országszerte társaskörök alakultak. Aztán tollat ragad és sorba írja a könyveket, melyekben kiméletlenül rámutat a nemzet testén rágódó sebekre s mindjárt orvosságot is ajánl. Abban látja a legnagyobb bajt, hogy a nemesség a kiváltságok sáncai mögé húzódik, a közterheket egyedül a jobbágy viseli s így nem csoda, ha az ország minden téren elmarad. Könnyíteni kell a nép terhén azzal, hogy annak viselésében részt vegyen a nemesség is s jogot kell adni a népnek, be kell venni az alkotmány sáncai mögé, így lesz nemesből és jobbágyból egységes, erős nemzet, mely aztán meg tudja védeni az alkotmányt. A hon minden lakosságának polgári létet kell adni, hirdeti Széchenyi. Nem emberiség, de hasznosági szempontból sürgeti a jobbágyság felszabadtását. Ha nemes és nem nemes egyaránt szerezhet birtokot, akkor lesz csak igazán értéke a földnek. A törvény előtt legyen mindenki egyenlő.

A szép eszmék lassankint utat törtek s a nemzet jobbjai lelkes hirdetői lettek Széchenyi eszméinek. Az 1832—36-iki országgyűlés már komolyan foglalkozott a jobbágyság terheinek könnyítésével, az igazságszolgáltatás rendezésével. De a bécsi udvar, amely eddig folyton hirdette a közteherviselést, mihelyt észrevette, hogy a közteherviselés nemcsak a jövedelem emelkedését jelenti, de jelenti azt is, hogy az osztályokra darabolt lakosság egységes, erős nemzetté fejlődik, mely nem tűri majd az önkényuralmat: hir-

telen köpönyeget fordított s szövetkezett azokkal a magyar urakkal, akik nagy veszedelmet láttak a nemesi kiváltságok eltörlésében. Az országgyűlés javított ugyan valamit a jobbágyság helyzetén, a felszabadulás, a föld megváltása azonban jobb időkre maradt. De mégis történt valami, ami rést ütött a nemesi kiváltságokon. Széchenynek régi, kedves terve volt, hogy Pestet és Budát állandó hid kösse össze, melyen a nemes embernek is vámot kell fizetnie. Ez az országgyűlés törvénybe foglalta Széchenyi eszméjét. És nevezetes arról is ez az országgyűlés, hogy ezen hoztak először magyar nyelven törvényeket, mióta a Habsburgok fején ragyogott a szent korona.

A bécsi kormánynak azonban gondja volt rá, hogy a nemzet fejlődését, erősödését célzó ujitások munkáját megnehezítse. Minthogy ekkor még az országgyűlési követeknek a választók által adott utasításokhoz kellett alkalmazkodniok, több vármegyében a félrevezetett nemesség visszahívta az országgyűlésről azokat a követeket, akik a jobbágyság felszabadítása mellett szónokoltak. Amellett a kormány üldözőbe vette azokat a hazafiakat, akik az önkényuralom ellen s a szabadelvű haladás mellett bátor szívvel harcoltak. Perbe fogta Wesselényi Miklóst, a jobbágyság felszabadításának e lelkes apostolát felségsértés címén, holott nem a királyt, de a törvénytelen eszközökkel dolgozó kormányt támadta. Fogságra vetették Kossuth Lajost, aki engedelem nélkül szerkesztett irott ujságot. Fogságra vetettek néhány fiatal embert, akik a pozsonyi országgyűlésen a követek mellett dolgoztak s akiknek egyéb bűnük nem volt, mint hogy lelkesültek azokért a szabadelvű, a nemzet haladását célzó eszmékért, amelyeket Széchenyi István, Deák Ferencz, Kossuth Lajos, Wesselényi Miklós s még többen hirdettek.

Am az üldözések, erőszakoskodások csak növelték a haza jobbainak lelkességét s nőttön nőtt az önkényuralom ellen küzdő szabadelvű ellenzék tábora. Már nemcsak az alsó, de a felső házban is megszorodott a szabadelvű haladás apostolainak a száma. Az 1839–40-iki országgyűlés törvénybe iktatta az örökváltság elvét: a jobbágy örökre megválthatja magát a földesuri tartozások alól, ha a földesurral meg egyeztetik. A királyt ezen az országgyűlésen magyar nyelven üdvözölték. Kivívta ez az országgyűlés, hogy ezentul magyarul szövegezhetik a föliiratokat a királyhoz. Latin helyett magyar nyelven kell történni a hivatalos levelezésnek. Így kell levelezniök a magyar ezredekek is a magyar hatóságokkal. És ez az országgyűlés vitta ki a politikai foglyok szabadon bocsátását is.

A szabadon bocsátott foglyok közt volt Kossuth Lajos is. Három évig sinylődött börtönben az egyszerű zempléni köznemes. A kormány azt hitte, hogy a fogságban festileg-lelkileg megtörik a lánglelkű ember, s ime, a börtön nehéz levegőjében megfult angolul és

olaszul, s közben elméje azzal foglalkozott, miként vezesse diadalra Magyarország újászületésének már megkezdett munkáját. »Egységes magyar nemzet«: ez az ő eszménye is, ezért küzd a toll, majd az ékesszólás fegyverével. Akár irt, akár beszélt, megvarázsolta, magával ragadta a közönséget. Egységes magyar nemzetet akart ő s ez eszménynek megvalósítására hirdette, hogy »egyesülnünk kell a népek érdekében«, el kell törülni a jobbágyságot, törvényes uton kell teljesíteni a nép jogos kívánságait. Alig szabadul ki a fogságból, megalapította a »Pesti Hirlap« című ujságot. A kormány készséggel adta meg rá az engedelmet, mert gondolta, hogy így könnyebben szemmel tarthatják, s ha nem ir a kormány szája ize szerint, majd elbánnak vele. Az egész országban mohón olvasták a Pesti Hirlap cikkeit, melyek megtermékenyítették az elméket s nemesebb, emberségesebb érzéseket plántáltak ama szivekbe is, amelyek eddig ridegen elzárkóztak a nép jajszava elől. Kossuth Lajos ugyanazokat a célokat tűzte ki, amelyeket Széchenyi, de a megvalósításban más sorrendet követett: előbb szabadságot a népnek, a földnek s a szabadságot önként követi egyesek gyarapodása, az ország haladása. Az aggodó természetű Széchenyi megijedt a hirtelen ujitástól, forradalomtól féltette az országot s könyvet is irt Kossuth ellen. De a merész, gyors cselekvésnek ekkor már több híve volt az országban, mint a lassu, fontolgatva haladásnak, s a nemzet, melyet Széchenyi kezdett ébresztgetni, Kossuthot tekintette már vezérének és nem Széchenyit, akinek pedig Kossuth adta a »legnagyobb magyar« nevet. Hiába Széchenyi agodalma, hiába a kormány erőszakoskodása, a nemzet elindult azon az uton, melyet először Széchenyi jelölt meg, s nem lehetett többé visszatartani: egyszerre akarta látni a megvalósítását azoknak az ujitásoknak, miket a haza jobbjai jó és rossz napokban, az üldözésekkel nem törődve hirdettek. Az 1847–48-iki országgyűlésen Kossuth Lajos, mint Pestvármegye egyik követe jelent meg. A választáson csupa főurak voltak a zempléni köznemes kortesei...

A nemzet nagy reményeket fűzött ehhez az országgyűléshez s reményeiben nem is csalódott. Az utolsó »rendi országgyűlés« volt ez. A király (V. Ferdinánd) néhány szóval, de magyarul nyitotta meg. Ferenc József főherceg, a királynak már akkor kiszemelt utódja, magyarul iktatta be István főherceget Pestmegye főispáni székébe. Hiába akadékoskodik a kormány, az alsóház serényen munkának lát s kimondja a nép minden terhében való arányos osztozást. Törvényt alkot az urbér eltörléséről, a földesurak állami kartalanításáról. Kimondja a vallási egyenlőséget, a sajtószabadságot, a anyaországnak Erdélylyel való egyesítését; a felelős kormányt, országgyűlésnek Pesten és évenként tartását, még pedig a népképviselőlet alapján. Alsóház: a felsőház együttes küldöttsége viszi Bé sbe

Kossuth feliratát, mely mindez ujitásokat tartalmazza.

1848. március 13-án ért a küldöttség Bécsbe, ahol akkor már kitört volt a forradalom. Az osztrák tartományok népei is megunták az önkényuralmat, szabadságot követeltek. A király éjnek idején fogadta a küldöttség vezetőit s megígérte a nemzet kívánságának teljesítését. Azalatt pedig, amíg a küldöttség Bécsben járt, Pesten is nagy dolog történt: vér nélküli forradalom. Március 15-én a polgárság nagy lelkesedéssel fogadta el a népszabadság kátéját, melyet az ifjuság vezetők szerkesztettek. Tizenkét pontja van a kátének. Mit kíván a magyar nemzet? Ez az első kérdés s felelet rá: «Legyen béke, szabadság és egyetértés!» Erre következik a 12 pont: 1. Kívánjuk a sajtószabadságot. 2. Felelős minisztériumot Pesten. 3. Évenként országgyűlést Pesten. 4. Törvényelőtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben. 5. Nemzeti őrséget. 6. Közös teherviselést. 7. Az úrbéri terhek megszüntetését. 8. Esküdtszéket, képviselőket egyenlőség alapján. 9. Nemzeti bankot. 10. A katonaság esküdjék meg a magyar alkotmányra; magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk. 11. A politikai státus-fogyók bocsáttassanak szabadon. 12. Kívánjuk az uniót Erdéllyel. Egyenlőség, szabadság, testvériség!

Ime, a népszabadság kátéja. S még aznap ki is nyomatták Petőfi Sándor híres Nemzeti dalát hatósági engedelem nélkül. Megvolt a sajtószabadság! És csakhamar megalakult az első felelős minisztérium is. Ám, hogy az utolsó rendi országgyűlést emlékeztetéssé tegyék, egy egész sereg törvényjavaslatot fogadnak el a követek. Mind az újjászületett Magyarország alapjait megvető törvényjavaslatok voltak ezek: a közös teherviselésről, a jobbágyság megszüntetéséről, a sajtószabadságról, az évenként tartandó országgyűlésről, a nemzeti őrségről, a nemzet színeiről, az ország címeréről, stb. Összesen 31 törvényjavaslatot terjesztettek a király elé szentesítés végett s 1848 március 11-én mind szentesítette ezeket a király. Ekkor már ki volt nevezve az első felelős minisztérium is, melynek elnöke gróf Batthány Lajos lett, a király személye körüli miniszter herceg Eszterházy Pál, pénzügyminiszter Kossuth Lajos, közmunkaügyi gróf Széchenyi István, honvédelmi Mészáros Lázár, vallás- és közoktatásügyi báró Eötvös József, ipar- és kereskedelemügyi Klauzál Gábor, igazságügyi Deák Ferenc.

Felelős minisztérium, évenkénti országgyűlés, a követeknek népképviselő alapján való választása; közös teherviselés; a robot, a dézsma, a papi tized eltörlése; ősiség és uriszek eltörlése; a nemzetőrség felállítása; sajtószabadság; egyenlőség a bevett vallásfelekezettek közt; ime, e törvényekben az új Magyarország, a nemzeti állam képe! Az utolsó rendi országgyűlés egyrészt az ország ősi, elvitázhatatlan jogait védte

meg, másrészt az ország polgárait, faji és nyelvi különbség nélkül, egyforma terhek mellett egyforma jogokban részesítette. Az 1848-iki alkotmány méltán nevezhető az arisztokrácia nemeslevenínek, mert az csakugyan szebb, ragyogóbb a másikkal: erre igazán büszke lehet minden nemes ember.

(Kisbaczon)

Az imádság.

Irta: DOBAI ISTVÁN.

Sziből jövő hő imádság
A léleknek szárnya,
Imádkozzál s repülni fogsz
Föl a mennypországba.

Sziből jövő hő imádság
A jó Isten kedve,
Imádkozzál, sosem borul
Gyász a te szivedre.

Sziből jövő hő imádság
Az örökös szépség,
Imádkozzál, hogy lelkedet
Bűnök meg ne ejtsék.

Sziből jövő hő imádság
Örök éltű béke,
Imádkozzál, hogy ne hulljon
Harcban néped vére.

Sziből jövő hő imádság
Hét kulcsos, titkos zár,
Istenhez köt mindörökre,
Óh, csak imádkozzál!

(Nagyszeben.)

A Cimbora könyvvására.

A Cimborának nagyon sok előfizetője arra kéri bennünket, hogy szerezzünk be olyan ifjusági olvasmányokat, amelyek a cserkészettel foglalkoznak. Hosszu utánjárás után sikerült is ilyen könyveket találnunk. Cserkész-könyveket magyar nyelven — és ez az érdekes, gyerekek — Berlinben adnak ki, még pedig a híres Ludwig Voggenreiter. Megrendeltük ezeket a könyveket és meg is kaptuk őket, még pedig 5 kis füzetet, amelyek a következők:

- 1) Sztrilich Mócsy: Tábori munkák 64 képpel 12 leu.
- 2) Cserkész segítségnyújtás. Száz kérdésben és feleletben ez a könyv tanácsot ad arra, hogy mit kell a cserkésznek baleset, vagy rosszullet esetén tenni. 8 leu.
- 3) Farkas: A táborláz üzen. 3 képmelléklettel 12 leu. Cserkészbeszélések.
- 4) Térképismeretek. 24 képpel 12 leu. Nemcsak a térképolvasás útjára vezet be, hanem megtanít vázlatkészítésre és azokra a módokra, amelyekkel szemmértékünket élesíthetjük.
- 5) Butzkó: Törvénymagyarázat. 12 leu. A cserkész-törvényeket ismerteli, amelyeknek ismerete nélkülözhetetlen ugy a vezető, mint a cserkész számára.

Figyelmeztetjük előfizetőinket, hogy ezekből a cserkész-könyvekből egyelőre igen kis mennyiséget kaptunk, miért is aki érdeklődik ezek iránt a könyvek iránt, rendelje azokat azonnal meg, mert hiszen az újabb küldeményre — Berlinből jönnek a könyvek — hosszú hetekig várakoznia kellene.

Juci és Jucika.

Írta: K. BENDRE ROZA.

Nem mindennapi történet az, amely itt alább következik. Két egyforma nevű apróság kerül benne közös fedél alá. No, de jöjjön maga a történet.

Tenger sok nép hullámozott a váradi nagy piacon. Javában állt a hetivásár. Vajdáné nagyságos asszony a Zsuzska szolgálóval már hazafelé készült.

Zsuzskának nagyon huzhatta a karját a nagy füles kosárba pakolt sok mindenféle, mert igen barátságatlanul nézegetett maga körül.

— Ne vágj olyan morcos képet, Zsuzska! — szólt rá az asszonya. — Tedd le egy kicsit a kosarat. Magad meg állj mellé. Egy nagy-szerű portékát látok amoda. Megveszem, ha eladó. Addig várj rám. Mindjárt jövök.

Zsuzska szemmel kísérte asszonyát s látta, hogy egyenesen arra felé tart, ahol az ócskaságokat árulják.

— De hóboros ez az uri nép! — elmélkedett Zsuzska magában. — Otthon tele van a házuk szép, cifra holmikkal s mégis akad közöttük olyan, aki nem restel az ócska lomok között kereskedni.

Nem sok ideje maradt azonban az elmélkedésre, mert Vajdáné egy tele papirzacskóval már vissza is érkezett.

— Csinálj csak egy kis helyet a kosárban ennek a zacskónak!

— Mi van benne?

— Ne törődj vele! Siess, nehogy lekésünk a villanyosról.

Azzal már igyekeztek is a megálló felé. Felszálltak a villanyosra. Zsuzska betette a kosarat az ülés alá. Jegyet váltottak. A villanyos elindult. Már majdnem fele útján voltak hazafe, amikor egyszercsak egy elkéseredett hang hallatszott ki az ülés alá tett kosárból.

— Miau! Miaauú!

— Zsuzska rémülten ugrott fel ültéből. A kalauz is méltóságos képpel fordult meg s hangjában nagy szigorúság rezgett, amikor elkiáltotta magát:

— Ki viszen itt élő állatot? Jól tudják, hogy az tilos!

— Miaauú!! — tört fel ismét az elkésredés.

Az utasok kárörvendő arccal néztek Zsuzskára.

— Vigye ki azt a kosarat! — kurjantott reá mérgesen a kalauz. — Ugy sejtem, macska van benne.

Tényleg jól „sejtette“, mert a szerencsésen szétrugott papirzacskóból egy ennivalóan bájos, pici hófehér cicá bujt elő.

— A legközelebbi megállónál szálljon le azzal a macskával! — zugott a szigorú ítélet a

megszeppent Zsuzska felé, aki szemrehányó tekintetével hol a vidáman nevető asszonyára, hol a felpakolt nagy kosárra nézett.

— Jól van, jól, értem! — szólt Vajdáné. — Te csak eredj tovább a villanyossal. Én meg hazaviszem ezt a kis csufszágot, ha már megvettem.

Amikor a villanyos megállott Vajdáné bal karjára fektette a kis cicát. Leszállt vele és fúrge lépésekkel igyekezett hazafelé. Akik villanyoson szoktak utazni, azok elhiszik, hogy sokkal hamarabb haza ért, így gyalogosan, mint Zsuzska a sokat veszteglő alkalmatossággal.

Igy történt, hogy férjét még otthon találta. Éppen akkor akasztotta le botját a fogasról, hogy dolga után induljon a városba. Mosolyogva nézett Vajda ur a sietéstől kipirult feleségére. Tréfásan kérdezte tőle:

— Csak nem ezt az ifju cirmost szántad nekem ebédre?

— Óh, — hangzott az enyelgő válasz — ez tulságosan finom falat volna a részedre! — No, cicus, lefelé a földre! Lássuk merre indulsz? Nézd, apa, nézd! Körül sétál mindenütt. Keresgél, ismerkedik. Most egyenesen a sparhert alá megy. Ott meg is telepszik. Már hozzá is kezdett új helyén az első mosdáshoz. Vajjon mi vonzotta a sparhert alá?

— A helyes ösztöne, amely megérezte vele, hogy hol talál több — melegséget...

— Mi legyen a neve?

— Valami olyan, amiben cé és i betű van, mert arra legjobban figyel a macska.

— Akkor legyen Juci!

— Rendben van! mosolygott Vajda ur és kalapját véve eltávozott.

Délután egy szép könyvet olvasgatott Vajdáné a folyosón, amikor egyenruhás férfi jött be a kapun.

— Kérem, itt lakik Vajda Árpád? — kérdezte.

— Itt! Miért keresi?

— Egy táviratot hoztam a részére.

— Én a felesége vagyok. Átveszem.

Amikor a sürgönyhordó eltávozott, Vajdáné feltépte a sürgönyt és nagy megütközéssel olvasta belőle:

„Julcsa néni az éjjel meghalt. Jöjjetek azonnal. — Kálmán.“

Szegény Julcsa néni már régóta betegeskedett. El voltak készülve erre az eshetőségre. De mégis! Istenem, mikor olyan érthetetlen a halál a szerető szíveknek, amelyek nem okoskodnak, csak éreznek...

Vajdáné sirva fakadt. Zsuzskával össze csomagolták az utazáshoz szükséges holmikat. Aztán kisírt szemmel ismét kiült a folyosóra, hogy férjét haza várja. Nagy szomorúságában egy kedves jelenet jött vigasztalására.

A szomszéd lakásból ugyanis egy betegnek látszó anyamacska keserves nyávogással közeledett a folyosó felé. Kis fiát kereste, amelyet a múlt héten valami rossz gyerek felkapott az utcaajtóban s magával vitt. Az öreg macska pedig nem bírta felejteni. Kereste, egyre kereste.

A keserves nyávogás hallatára a kis hófehér Juci, amelyik már otthonosan szundikált a tűzhely alatt, kiszaladt az udvarra és multságos bakugrásokkal közeledett a bánatos macska felé. Ez idegenül nézegette a lyukas fazék tetejéről ide került apróságot. Juci pedig kedves hízéssel hozzá törleszkedett. Erre az érintésre makkantott valamit az öreg és pár perc alatt kész volt a barátság. Gyöngéden pófokodva, hemperegve játszani kezdett egymással a két állat. A szomorú öreg macskának vigasztalást vitt a játékos kis cica.

Vajdáné csak nézte, nézte a kedves jelenetet és különös gondolatai támadtak.

Eszébe jutott, hogy a most elhalálozott Julcsa néninek egy hat éves kis leánya maradt hátra. A szőke haju, kék szemű Jucika. Kedves, okos gyermek, aki most apátlan, anyátlan árva lett, mert az édes apja még tavaly meghalt.

Tekintete újból a cicákra esett, amelyek a játékban már kifáradva, szépen egymáshoz simulva pihentek a földön.

Melegség járta át a Vajdáné szívéét. Lám, csak nekik nincsen gyermekük. Pedig mennyi ártatlan örömet tudnának szerezni neki, ha volna. Hamarosan oda jutott a gondolkodásban, hogy legjobb volna Jucikát magukhoz venni és felnevelni.

Ekkor haza érkezett a férje. Amikor Vajda

ur elolvasta a sürgönyt, férfihez illően mindjárt a tenni valókra gondolt. — Először is átöltözött, aztán Zsuzkával kocsit rendelt a kapu elé, hogy a rövidesen induló vonathoz hajtassanak, nehogy elkéssenek a temetésről. Amint végig mentek az udvaron, ő is észre vette a két özszelemedett macskát. Meg is jegyezte rájuk:

— Ni, ezek már mamásdit játszanak!

Felesége jóságosan mosolygott és egy szőkefürtű angyalfejecskére gondolt, amely nonszokóra az ő két karjában talál édes pihenőre...

Pár nap múlva haza érkeztek vajdáék. Velük jött Jucika is. Ő is éppen úgy, mint kis druszája, a fehér bundás cica, hamarosan özszejárta az egész lakást. Új otthonában mindent megnézegetett. Utoljára visszament a jólelkű házaspárhoz, akik egymás mellett ülve figyelték a gyermek minden mozdulatát. Jucika pedig két karját kitérve, átölelte mindkettőjük nyakát.

Hozzájuk huzódott. Megérezte, hogy az ő részére ott van a legtöbb melegség...

Idők jártával sokat játszott Jucika a minden mókára kapható Jucival. Nem is sejtette, hogy ez a csöpp állat juttatta nevelő anyját arra a gondolatra, hogy őt ide hozza.

Vigan teltek a napok. A gyermek csengő kacagása, sok tarka beszédje megszépített mindent. Új színekkel vonta be a megfakult életet.

És Vajdáék sohasem bánták meg, hogy magukhoz vették az árvát, mert a szívében hordott szeretet ilyen életet óhajtott. Tisztát, értékeset...

— Igy szól a Juci és Jucika közös története.

(Nagyvárad, 1924.)

Elek nagyapó kis krónikája.

Kukta Jankó levele.

Jó sokáig várakoztattalak a Kukta-pályázat eredményének közlésével, de nem csuda: 150 unokám próbálta helyreigazítani Kukta Jankó levélét, ezt a sok helyreigazító levelet, — amellet, hogy hétről-hétre legalább 200 levélre kell válaszolnom az újságban és levelekben — mind végig kellett olvasnom, az általatok elkövetett hibákat összeszámolnom s a szerint osztályoznom azokat. Ezuttal öt fokozatot állapítottam meg: az első fokozatba 15 nevet soroztam (ezek a könnyvnyerők) második fokozat: dicséretes, harmadik: jeles, negyedik: jó, az ötödik elégséges. Az elégséges osztályzatba bizony sokan kerültek: 57-en, de ezeknek a nevét nem közlöm, abban a reményben, hogy következő alkalommal jobban összeszeditek magukat s felsőbb fokozatba lépnek elő. Őt unokám kimaradt a versenyből, mert nevüket elfeledték aláírni. Akiknek a neve után (?) jel van, ez azt jelenti, hogy a helységnevről feledkeztek meg.

Most pedig leközlöm újra Kukta Jankó levélét helyreigazítva, hogy összehasonlíthassátok az eredeti levéllel, mely a 11. számban jelent meg, leközlöm pedig azért, hogy ebből is tanuljatok. Ime:

Kedves Elek nagyapó!

Engedje meg nekem, hogy leírjam, milyen nagy szerencsétlenség történt velem vasárnap délután, amikor a Magyar-uccán mentem s a fejem bubján egy kosarat és azon sült libát vittem a méltóságos Jajjdefinom urékhoz. Mert én, tetszik tudni, kis kukta vagyok a kolozsvári New-York szálló konyhájában és hű olvasója vagyok a Cimborának, mert jár a szállóba, de a konyhafőnök ur nem enged olvasni, mindig azt mondja: kuktának az esze ne az olvasáson, hanem a sütésen, főzésen legyen. De azért dugva olvasom. Én csak két elemit jártam, árva gyermek vagyok, így lettem kukta, s elvittem a Cimborát, olvastam az uton s nem vettem észre, hogy egy haszontalan csibész meg akar csufolni engem, sze-

gény árvát s a Cimborá hű olvasóját. Az a csibész az első emeleti ablakból leeresztett egy ugró kötelet, melynek egyik végén hurok volt, hogy a libát elkaparintsa, de Isten megverte, — úgy kell neki! — mert amikor fel akarta huzni a libát, a földszinti ablakban állt egy buldog kutya s volt ott egy cserép virág, a kutya neki ugrott a libának, beledöntötte a virágcserepet a kosárba s belétekeredett az ugrókötélbe. A csibész a liba helyett a buldogot huzta fel, de meg is ijedt, hogy a frász majd kitörte. De az is igaz, hogy én is megijedtem, még sirtam is, mert a liba kifordult a kosárból, leesett a piszkos aszfaltra, s hát, a kosárban virág van a liba helyett! Mit tehettem? Sirva visszamentem a piszkos libával s a virággal, a konyhafőnök ur mindakét fületem megcibálta, a hajamat majd kitepte s azt mondta: fel is ut, le is ut; de én addig könyörgtem, hogy más libát adott, s én azt még idejében elszállítottam méltóságos Jajjdefinom urékhoz. Így jártam én, kedves Élek nagyapó. Többet, ha libát viszek, olyankor nem olvasom a Cimborát, de dugva ezután is, mert én fejlődni akarok s mert a kuktának sem kell tudatlanul maradnia, ugy-e? Megkérem a bocsánatot gyenge írásomért, tegye ki az újságba, hadd tudják meg a többi gyerekek is, hogy mint csufolt meg engem, szegény árvát, egy csibész. Mert hiába urfi, mégis csak csibész, aki a szegény árvának kárát akarja, ugy-e? Kezét csókolja Kukta Jankó.

Leközlőlvén Kukta Jankó helyreigazitott levelét, most pedig szép sorjába leközlöm a pályázó unokák nevét:

Könyvet nyertek: Kemény Sári Szabadka, Gy. Rosenberger Laci és Géza Kolozsvár, Balog Bözsike Déva, Péter Margit Dicsőszentmárton, Papp Géza (?), Lakatos Juliska Székelyhid, Sz. Nagy Béla Kolozsvár, Tátray Barna Nagyvárád, Schülle Kató Marosvásárhely, A zsoboki ref. elemi népiskola növendékei, Sziklay László Kassa, Nagy Mancika Barót, Kliegl Róbert Temesvár, Ferenczy Zsófia Szászrégen, Csonka Irénke Torda.

Dicséretesen dolgoztak: Gvidó Kaica és Erszike Dicsőszentmárton, Darvas Sárka Máramarossziget, Hozdovits Zoltán Arad, Spiegel Magduska Szatmár, Kertész Józsi Székelyudvarhely, Marty Laci és Pista Nyitra, Labue Antika és Jóska Gyulafehérvár, Tömösközy Laci Bazin, Kufassy István Nagyvárád, Palkó Judit Menyő, Ambrózy Pali Szatmár, Bede Lajos Máramarossziget, Csajka Zsuzsika Kassa, Habala Ilonka Kolozsvár, Holstein Ilus Dés, Grünvald Irmus Torda, Blóz István Kolozsvár, László Gyula Székelyhid, Karsai Bözsi Székelyhid.

Telesen dolgoztak: Beretzky András Egrestő, Bocsánszky Gizuska Szamosujvár, Lukátsy Gabriella Vámfalu, Rózenberg Döncike Temesvár, Dénes Editke és Ferkó Aranyosgyéres, Jakabos Endre Dés, Nemes Endre Marosvásárhely, Páska Judit Hidalmás, Schubert Klárka és Ricsi Léva,

Kovács Zsuzsika, Etuska és Lali Borosje nő Hittner Lilly Nagyvárád, Tóth József Érszentkirály, Papp Annuka Erzsébetváros, Finkelstein Irénke Arad, Szabó Laci Torda, Demkő Icuka Szatmár, Récsy György Szilágysomlyó, Bócsa Béla és Kazalik Sanyi (?), Fehérváry Magdus Petrozsény, Kovách Piri Nagyenyed, Várady Árpád Marosvásárhely, Kovács Viktor Temesvár, Heller Olgi Arad, Tolcsvay Erszike Bánffyhunyad, Náder Toncsi Gyulafehérvár, Pataky Pali Buzásbocsárd, Mestitz Mihály Marosvásárhely, Szilvássy Karcsi Szinérváralja, Tóth Ilonka Érszentkirály, Stern Magda és Lackó (?), Fekete László Nagyvárád, Péterfy Erszike Marosvásárhely, Dombó Bözsike Csetnátton, Eröss Emmuska Temesvár, Stern Sárka és Oli Arad, Pethő Ervin Ákos, Weiszer Laci Eperjes, Lázár Hanna Csik-tapolca, Halmi István Szilágysomlyó.

Jól dolgoztak: Nemes Gabi Torda, Guttman Katóka és Vera (?), Goldberger Ernő Temesvár, Hences Piroška Szamosujvár, Fábián György Szinérváralja, Bede Mariska Nagyborosnyó, Marx Jóska Nagyenyed, Dobos Julia Szamosujvár, Barna Béla Temesvár, Guttmann Józsi Mezőtelegd, Mátyus Lajcsi Kibéd, György Gy. Kovászna, Rozmann Etuka Marosvásárhely, Göttler Géza és Olgi Bél, Stern László és György (?).

Három akácfa.

— Írta: Virsik Mária. —

Három vén akácfa	Virágaik fürdnek,
All az udvarunkban	Éltető sugárban
Mennyi kedves órát	S csendes alkonyatkor
S szép napot töltöttem	Fürdik a ház s udvar
Enyhe árnyékukban,	Biborszin sugárban
Kedves árnyékukban.	S akácillat-árban.

Ezidén is nyílnak
Az akácvirágok,
De búsan nézek fel,
Mert az én szivemben
Hervadnak az álmok,
— A tavaszi álmok...

(Malacka, 1924. május hó.)

Kiadó bácsi postája belföldi előfizetőihez.

Szobolozcky Aranka Timişoara. Előfizetési díja a beküldött 130 leuval május 1-től november 1-ig ki van egyenlítve. — Treitel Imre Alba-Iulia. Előfizetési díja június 1-én járt le. — Rác György és Ferenc Jibou. Közlőjkék velünk mely számot nem kapták meg, hogy pótolhassunk. — Dr. Lőte Jenő Mercurea Niráj. Szíves felvilágosításáért köszönetünket fejezzük ki. — Grosz Testvérek Marosvásárhely. Mivel Marosvásárhelyen több Grosz nevű előfizetőnk van, kérjük közlőjkék velünk, hogy eddig mily címre járt a lap, mert a címszallagot csak azután tudjuk Postafiók 125-re kijavítani. — Salamon Manci Csikszereda. Előfizetési díja 1925. április 1-ig ki van egyenlítve.

Kiadó bácsi postája külföldi előfizetőihez.

Payer Róbert Poprád. A beküldött 13 ck.-ával előfizetési hátraléke ki van egyenlítve.

Az árva bárány.

Írta: ADLER ERZSI.

A kis bárány február első hetében született. Kinn a tanyán. Amikor az első ugrást tette, már észre lehetett venni, hogy nem olyan, mint a többi bari. S amikor legelőször ment odébb, akkor is az anyja mellől lökték el, mert az meghalálozott. Olyan hirtelen hagyta itt az életet, mint a leszedett pipacsvirág szirma a szárát.

Szegény kis jószág ténfergett nagy bánan, s amíg a többi, vele egykoru kis bárányok nagy kíváncsisággal örvendeztek a világnak, — ő olyan magabazárkóztottnak látszott. Csendesnek, kedvetlennek.

Kis bamba fejét sem forgatta; csak állt, mint a játékbári, amelyekben nem kering a vér és amelyek nem vágnak az édes meleg tej után, amiért a bárányanya szép selymes gyapjához kell simulni, kis vékony fejjel végigcirógatni, ahogy a bari köszöni meg a reggelit az ebédet.

El is gondolta a béresgazda, ahogy a komolyságával kiváló kis ártatlanságra nézett: ő, bizony hazaviszi a gyermekeknek.

Azok ötven voltak Virgonc, mindennek örvendő apróságok. Összesen még csak 34 évet éltek le, de hét iskolára való lármát tudtak már csinálni. És annyi cipőt nyűnni, amennyit a cipőgyáros gyerekeknek sem lenne szabad. Éppen a vasárnap reggelére kapták a kezükhöz a kis árva, piszkosfehér bundájú és panaszosan bégető bárgyu kis jószágot.

Tejet, szénát, sóskenyeret, piros szalagot és pohárban vizet kapott a kis állat. Simogatták, cibálták, jobbra kergették, balra huzzták és száz báránynak való nyaggatással untatták meg az életét a kis árvával.

A gyermekek anyja fejni volt. Nagy gyapju kendőbe burkolózva, aminek a pamutjához nyáron nyírták a nyáját. A kis bari anyját is, meg az egész rokonságát Sima fonallá sodorták a göndörödni akaró fehér és fekete gyapjut. Most vasárnapra lett a kendő készen.

Bele is göngyölközött a béresgazdáné, mert künn hó volt. Jégceruzák csüngtek mereven a házeresről és a fenyőfákra úgy szálltak a varjak, mint ahogy a cseresznyefát szállják meg a gyermekek. Jött is már vissza az anyarcau, szelidszemű, simogatóhangu mama. Ugy hozta a sajtár tejet, mintha a gyermekei erejét hozná.

Kiált is előre, hogy ajtót nyissanak neki. Szalad az öt apróság egyszerre. A kis bamba jószág utánuk. Leszürri az édesanya a tejet, ledobja a gyapjukendőt a lócára, hogy félvége csüng a földön. A fehér-fekete foltok odahívják a barit, aki most teszi az első boldog ugrást: ahogy a kendőre ront. És elkábul az ismerős szagban.

Ráfekszik, nyalja, cirógatja. Tejet akar és a helyét keresi, hogy hol jut hozzá.

Szegény kis szerencsétlen! Beletekerődzik a kendőbe. Szelid kis szive békére talált... De csak délig. A szobát rendbe kellett hozni ebéd idejére, a kendő meg utban volt. Kihengerítették belőle a bárányt, aki ráakadt egy gyapjufoltra az anyja nyakáról és boldogságában meg akart halni rajta.

Olt állott megint, mint egy játékbári, mint akinek a szive is forgács. Aztán bégetni kezdett a kendő után. És egyszer csak ráakadt a lácán. Ráfeküdt. Le is kergették vagy kétszer, de újra visszament. Eldugták előle. Megtalálta.

Olyan lett a szagától, mint mi a szénaszagtól. Belekábult.

Délutánra üres lett a szoba. Elszéledt a család vasárnapi látogatásra. Néhány darab galyat tett még az anya a tűzre, azután felvette a gyapjukendőt és bezárta az ajtót. A bari egyedül volt...

Szunyókált egy darabig, aztán elugrott a lácától a tejes csuporhoz, a szoba más sarkára. De nem volt neki tejüzü a Rózsi tehén sűrű teje. A kendőt is elvitték lelketlenül...

Tévedezett ide-oda. Addig keringett, míg a tűzhelyhez jutott. Melegre vágyott, nagyon odabujt. Dörgölődött. A fejét az ajtó gombjához nyomta.

És ekkor kiesik egy parázs.

Világít kérkedő narancsszínnel, mert fehér-foltos szürkesége ugysis a multé. Meg az is, hogy ő ezer méter magasan is tul hozta tojásalaku leveleit és szegletes magvait. Amikor még bükkfának hívták.

Olyan kis darab parázs most bizony...

És mégis elég nagy ahhoz, hogy a kis bari fején meggyuljon tőle a gyapju.

Feketés kormos nagy folt van már a homlokán. És ég tovább, — tovább.

A szobában senki.

A kis jószág meg áll, áll, mintha meg volna meredve.

Estére csak annyi van belőle, hogy csak egy betegen elhullt, szemétdombra lökött macskához hasonlít.

A szobában meg terjed a tűz. A kis bari meg nem érzi már a meleget. Nagyon messze van. Ahol nem éhes teje és nem vágyik anyamelegre.

Mire a béresgazdáék hazajönnek, — már a szomszédok oltották el a meggyult asztalt és locsolták le a megperzselt lócát.

A bariról nem is lehetett tudni, hogy micsoda.

A tűz jobban megrémítette a háziakat, — semhogy sajnálták volna.

Hajított egyet rajta a 12 éves gazdafiu. Ki, arra a földre, ahol már májusban gyerekmagasságig nőtt a kender.

Ahová a kis bari szegény, megkínzott teste jutott, azon a darabon még a kender is mászagu lett. És én tudom, hogy éppen azon a darabon nővő kenderből lett az a lepedő, amelyen mindég, mindég bárányokról, szelid juhokról álmodtak a béresgazda gyermekei.

És olyankor reggel, vágytak a gyermekek a kis kedves állatok felé menni...

Tudom, ezután más anyát keresnek az árvaságra került bariknak. Aztán semmi boldogtalanságot nem okoznak akarattal a kis állatnak, amely nem bírja az életet anya nélkül.

MINDENKIHEZ! A Cimborának megbízottjai Nagyváradon Bihari Józset nyug. postafelügyelő, Arany János-u. 4., Kolozsvárott Lloyd Express hirdetési iroda, Str. Memorandului 24. A Cimborra fenti megbízottjainál hátralékos előfizetési díjaitokat befizethetitek és ugyane megbízottaknál új előfizetőink megrendelhetik a lapot. Megbízottaink közlik velünk esetleges panaszaitokat és kívánságaitokat is.

Öcsike hadat üzent a tükörnek.

Öcsikét elvitték a cirkuszba. Ott különösen egy bukfcencező bohóc mutatványai nyerték meg magas tetszését. Ha az apus le nem fogja, egy keftőre kiszalad a porondra s megmutatja a nagyérdemű publikumnak, hogy őt sem a gólya költötte ám: ő is tud tótágast állani. de sőt még cigánykerekezni is.

Amint hazafelé mendegéltek, »nadselü« gondolata támadt Öcsikének: lefőzi a bukfcencező bohócot. Nem a földön fog bukfcencezni, mint a bohóc, hanem a diványon. Ó, de jó lesz, ó, de jó, ujjongott magában Öcsike. Csak arra várt, hogy apus beüljön a dolgozószobájába, anyus kivonuljon a konyhára, uccu! felugrott a diványra, a feje tetejére állt, lábacskaival nagyokat rugott fölfelé, igen, igen, nem is lefelé, hanem fölfelé, arrafelé, ahol egy gyönyörűséges tükör lógott, az a bizonyos tükör, melyben anyus megszokta nézni magát, ha látogatóba készül.

— Hopp! — kiáltott Öcsike, magasabbra lugok, ha a kezemre állok! — s úgy tett amiként mondá. Bezzeg, hogy szerencsésen meg is rugta a tükör rámaját, de úgy, hogy a gyönyörűséges tükör megrendült belé.

Jesszusom — sikoltott anyus, aki éppen e pillanatban lépett be — mit csinálsz, te haszontalan fickó! — s rémülten telepítette le Öcsikét a diványról. Mars be a gyerekszobába!

Öcsike szomoruan ódalgot be a gyerekszobába, anyus meg be ment az apushoz s ott nyomban elhatározták, hogy egy arasznyival följebb akasztják a tükört, vagyis: biztosságba helyezik Öcsike elől.

Nosza, apus kalapácsot, harapófogót kajatott elő s anyus segítségével följebb akasztották a tükört. Nem veték észre, hogy Öcsike csendesén kinyitja az ajtót s úgy lesi, mit művel apus meg anyus.

Hiszen, csak azt várta Öcsike, hogy apus visszavonuljon a dolgozószobába, anyus a konyhába, uccu! szaladt a diványhoz, mondván:

— Van nekem egy »nadselü« gondolatom. Belugom a tüklöt.

No, ezt magam is szeretném látni, hogyan rugja be, amikor egy arasznyival magasabbra

akasztották. Hát, ha szeretném látni, meg is mutatja Öcsike nyomban. Mire való a diványpárna? Az ám! A diványpárna arra való, hogy Öcsike ezzel kipótolja a divány magasságát. Uccu. Már bukfcencezik is Öcsike a párnán, lábacska ká-

limpál jobbra-balra, fölfelé, mind följebb s egyszerre csak nagyot lódul a tükör s hinta, palinta, hintázik jobbra-balra s már akkora lármával, hogy nemcsak anyus, de apus is rémülten rohan be.

— Rettenetes fickó, — sikolt az anyus.

— Hah! te betyár! — üvölt az apus.

És megfogiák gyöngéden Öcsikét s visszatessekelik a gyermekszobába.

— Mit csináljunk? — kérdi anyus kétségbeesetten.

— Mit? Nagyon egyszerű, — mondja apus. Pont a plafond alá verem a szeget, oda rugjon föl, ha tud. Ez már csak nadselü gondolat, mi?

— Valóban, nadselü, hagyja helyben anyus s nosza, előkerül megint a harapófogó meg a

kalapács s most már oly magasra akasztják a tükröt, hogy anyusnak a diványra kell állnia, ha megakarja látni magát benne. Persze munkaközben észre sem veszik, hogy nyílik az ajtó s Öcsike végignézi ezt a nadselü műveletet is.

torony tetejére, egy pillanat s lábcskája ott kalimpált a tükör előtt: ha szeme lett volna a lábcskának, megláthatta volna magát benne.

Mondanom se kell, hogy apus is, anyus is diadalmasan vonulnak vissza, egyik a dolgozószobába, másik a konyhába; nemkülönben tán azt se kell mondanom, hogy Öcsike is diadalmasan vonul a diványhoz, aztán felnéz a tükrre, méri, méregeti a távolságot és egyszerre csak homlokára koppint:

— Most van még csak idzásán nadselü gondolatom! Be kár, hogy Andris nincs itthon!

Az volt pedig a nadselü gondolat, hogy ami párna volt a diványon, azt Öcsike szépen egymás fölé rakta, azzal, uccu! felugrott a párna-

De a lábcskának nem volt szeme, belerugott a tükröbe, de úgy belerugott, hogy a tükör — nem, nem, kutyabaja se lett a tükrönek. Ellenben. Igen, ellenben, meglódukt a párnatorony, dült, dült lefelé, Öcsike is ám vele — puff: égszakadás, földindulás, a padlón egy nagy koppanás, sikoltozás, rikoltozás, rugdalózás: úgy belegabalyodott Öcsike a párnákba, hogy — na, na, áldott szerencsére, egyszerre nyílt két ajtó, egyszerre rohant be apus, anyus, Öcsikét kihálázták, na és aztán alaposan megmagyarázták, hogy ez csakugyan »nadselü« gondolat volt!

Elek nagyapó.

Egetvivó György diák.

Regény a tizenhetedik századból.

— Irta: LIGETI ERNŐ. —

2.

Igy él nap-nap után Kis Pál a tárna mélyén s rabja lett a saját mesterségének. Sok mázsza ércet látott elszállítani, melyek mind Fületelky gazdagságát bizonyíták. Ha felvirradt a vasárnap, lement a parókiára, felkereste jó cimboráját, Tarabélyosit. A fiatal kálvinista papnak elhallgatta beszédét, amelyet a város végén épült fatemplomban kellett elmondania, mert a beszivárgó jezsuiták a gyűlölt reformátusoktól elvették a főtéri templomot. Néha a szabadban, Isten ege alatt prédikált a pap és Kis Pál egy fatörzsre támaszkodva hallgatta hangját.

— E hangnak nemes érce van, mondotta magában, arany, szinarany.

S az arany csengése Kis Pált mindenhová elkísérte. Ezt a csengést hallotta, amikor a Zazar vize egyik szikláról a másikra szökött s ezt fülelte ki a bővizü csurgókból is.

»Arany«, »arany« — betöltötte egész létét. Lelkében mind több és több aranyra vágyott. Arra gondolt, hogy elkövetkezik az idő, amikor a maga számára is megszerzi az aranyat, ami az övé lesz és szabadon, tetszése szerint rendelkezhetik felette.

Igy vágyott ő az arany ércre. S akkor fel-

csillámlott előtte az a nagyon vágyott aranyér, amely egyszer Margit szőke haján szikrázott a napban. Csordulásig megtelt a szive.

— A világ minden aránya csak érte van. A bánya minden kincse nem ér fel Margit egyeilen hajaszálával.

— — — Jött a nyár s négylovas csengős szekér szaladt le a nagybányai uton. Fületelky Gáspár terpeszkedett a hintó bőrülésén, oldalán Margit kipurulva az ózondus hegyi levegőben. Margit tapsolt kis kezével, látván a bányászok apró házacskáit, a hegyoldalban legelésző kecskéket, a smaragd zöld hegyeket, melyek közül egyik-másik olyan tömött volt a maga zöldjében, mint egy bokréta. Megdermedt, amikor maga előtt látta a bánya száját, ahonnan kifeketedett a kő és a kopár, feldült, agyontépázott hegyoldalt, ahonnan apró, fekete emberek csákányai csengő életet vertek ki a gazdagok számára.

Kis Pál feljött a többi munkással a tárnából. Izmos keze marokra fogta a kis meg a nagy kalapácsot, a hosszú nyelű furót. A munka lovagjának ez volt a vértete s így járult az imádott leányka színe elé.

Gáspár uram barátságosan veregette a fiu vállát.

— Öcsém, sok szépet hallék rólad. Most már elérkezett az idő, hogy a magad embere légy. Oda ajándékozom neked azt a sziklage-rincet, próbáld ki rajta a szerencsédet. Te leszel az első, aki ott utat tör majd magának.

Kis Pál köszönettel vette, bár érezte, hogy Gáspár ajándékában nem sok a köszönet. Hisz tudja az öreg, hogy mit ajándékoz. De hát, próba szerencse.

— Én meg nagyon köszönöm magának, Margit, hogy meglátogatott, mondá meghatottan Pál, izmos tenyerét Margit felé nyújtva.

Margit csodálkozó pillantással nézte tetőtől talpig Kis Pált.

— Hogy megnőtt, Pál! Mennyire más ember lett magából! Kész férfi... De hogy megváltozott!

Kis Pál megfogta a Margit két kezét s komolyan a szemébe nézett:

— Margit, nem változtam meg. Én a régi vagyok.

Elindultak az uton, amely a Hegyeshegy csurgójához vezetett.

— Most én tartogatok a maga számára egy rózsát, Margit. Rózsát a rózsáért.

Kis Pál belenyúlt a zubbonyába s egy csodálatos ezüst ércet vett a tenyerébe. A kvarcnak vörös színe volt s a szíromlevelei hajszál finom kristályok és lemezek. Sűrű szál csoportozatával úgy hatott, mint egy bitor rózsza, mélyről feléledt szerelmi vallomás.

3.

Fületelkyék a Kolozsvárról beérkezett ki sérő személyzettel vig napokat éltek a bányavidéken. Kirándulásokat tettek a környékre, amely szebbnél-szebb nyaraló helyekben bővel-

kedett. Ott volt a csupa szikla Gutin, a félelmetes Rozsály lecsüngő szirtfüggönyeivel és kiágazó, szeszélyes tornácaival. A hegyek Máramaros felé huztak s mind vadabbak, de mind mind izgatóbbá formálódtak.

Margitot végtelenül izgatták e felhőkbe nyuló csucok, melyek között zugó erővel táncolnak el a hegyi patakok. Beomlott régi tárnák, bazalt kövek meredekjei, évszázados fák sűrű lombja, megfogták Margit lelkét és gyakran kérte apját, hogy vigye el a rengetegbe. Az öreg Gáspár a hasára mutatott:

— Ezzel? Ezzel már nem lehet hegyeket mászni

— De ha én akarom... ha a te kislányod akarja.

— Nem, gyermekem. Legföljebb kocsin átmegyünk Szigetre. Gyönyörű ut az is. Huszonhárom év előtt jártam ott. Igaz, hogy akkor még gyalog, tette hozzá csendesen.

Jól van, gondolta magában Margit, legyünk csak künn a hegyek lábánál, a félelmetes Gutin előtt, majd csak akad valaki, aki engem feljebb visz az országotnál.

(Feljebb, mindig feljebb, ez a gyermeksziv örök kívánsága, a lábak szárnyakat kapnak, hogy meg ne álljanak a csucsig.)

A Borkút pataknál fel a forráshoz, egyenes ut vezet, a máramarosi határig. Felszerelve sok minden elemőzsiával ügettek a hajnali órákban a lovak. Egyszerre csak éles füttyszó szaladt végig a sziklák között. Még mielőtt a két kocsi utasai felneszeltek volna, sötét tekintetű zsványok vették körül őket s a sziklacsúcson egy óriási ember jelent meg, felhuzott karabéllyal.

— Pintye Gregor, halt el a kocsis ajkán a kiáltás.

Pintye Gregor nevének pusztá kiejtése már rettegéssel töltötte el az embereket. A hagyomány szerint, Pintye Gregor volt az erdők királya, országszerte a leghiresebb haramia. E hires utonállónak tizenöt kapitánya volt és mindegyik egy tizenkét zsványból álló banda élén vezényelt. Pintye Gregoron, a néphit szerint, nem fogott a golyó, s van is róla egy népballada, amely azt mondja, hogy csupán a tavaszi csikónak három patkós szegével lehet őt meglőni.

Pintye! Pintye!
Vitéz Pintye!
Ne menj
Nagybányára,
Mert szép bányász
Lelő téged
Három ezüst golyóval,
Három rozs szemével,
Tavaszi csikónak
Három patkószegével.

Amikor ez az eset történt, hogy Fületelkyéket elfogta Pintye Gregor bandája, azt megelőzőleg a panduroknak már sikerült Pintyét és számos rablótársát egyizben elfogni. Az egész környék föllélegzett e hirre s Fületelky uramnak eszébe sem jutott, hogy a félelmetes Gregor ré-

széről rablótámadás érheti. Ellenben történt, hogy Pintye Gregor feltörte hét lakattal lezárt börtönét, a szatmári várból kiszökött, fel a hegyekbe, s mintha mi sem történt volna, az utonállást tovább folytatá.

Fületelky uram térdre esett Pintye előtt és egy szinarannyal tele zacskót lóbált feléje. A kísérői, kocsisok és vadászok, megkukultak félelmükben s még egy puskalövést sem tudtak tenni. Margit keservesen sirt s közben arra gondolt, hogy csak lett volna itt Kis Pali, bezzeg ő szemébe nézett volna a rablóvezérnek.

Pintye Gregor a sziklacsucson látható kedvvel nézte, amint megkötik az áldozatokat. Amikor az egyik utonálló a köteléket Margit kezére akarta rátenni, Pintye Gregorban megmozdult valami lovagiasságtéle:

— A leány-asszonyt ne bántsátok. Az az én személyes foglyom!

Pintye Gregornak tetszett a leány. Margit azomban észrevette ezt és most ő fogta könyörgőre a dolgot.

— Ne bánts minket! Követelj bármi magas váltságdíjat, készek vagyunk megfizetni.

— Váltságdíj? Hát tudtok ti nekem annyi váltságdíjat adni, amely felérne a te egyetlen mosolyoddal? pödörített bajuszán Pintye. Egyébként majd meglátjuk. Egyelőre forgassátok meg a szekéralját.

A zsványok nem sokat teketóriáztak, hanem zsupsz, fordítottak a szekéralján. Fületelky uram szint változtatott a nagy ijedelemben.

— Na, nagyságos uram, — rázta meg bárátságos ránditással Fületelky mentéjét — most már tetszik tudni, hogy ki az a Pintye Gregor.

— Tudom, jó uram, bár sohase tudtam volna meg, — szepegett Fületelky.

— Szedjétek le róla ezt a cifra gunyát, mert megizzadt az öreg a melegbe. Oszt vezessétek az erdő mélyébe, a hármasszámú barlang elé. Holnap majd ítéletet tartunk ökelme felett. — Na üljön le, leányasszony, — fordult most Pintye Margit felé és hamarjába subát teregetett a pászitra.

Fületelkyt megfogta két zsvány és behurcolták az erdőbe. A szekér aljából előkerült bort pedig csapra ütötték és egyre-másra dobálták ki a jobbnál jobb ételeket. Pintye is nagyot ivott a borból és miközben inge ujjával a szája szélét törölgette, félszemmel oda pislogott a leányzóra.

De Margit nem nézett rá, csak mereven bámult az országut felé.

— Szent igaz, hogy uri zsákmány, — ümgett a haramia vezér és nézte a leányt, de úgy, hogy a szeme majd kiugrott belé. — Te leány, én most akár tetszik neked, akár nem, megfoglak csókolni az orcádon.

Margitnak megkeményedett a kis ökle és a szeme, mint a viharos ég villáma csapta ki magából a lángot:

— Na, gyere, zsvány, én megtanítlak, ha eddig nem tanított meg senki.

Pintye csak mosolygott a bajusza alatt és

egy lépést a leányzó felé tartott. Ekkor csak szalad az erdőből egy holtra rémült hirhordó és odaordít a rablóvezérnek:

— Baj van. Körülfogták az erdőt a pandurok.

— Azt a rézfánfüttyülőjét! — ordította Pintye — hát így vigyázatok?! Fegyverbe!

Egy szempillantás alatt mindegyik ott kukult az erdő bokrai mögött, mert már közvetlen közelből hallatszott a lódobogás.

Pintye félkarjával átfogta Margitot és egy terméskő mögé lenyomta a földre, ő maga pedig kiállott az erdő szélére és megforgatta a fokosát.

— Na, hányan vagytok, hogy mindnyájatokat a pokolra küldjem vacsorálni.

A porfelhőből kibontakoztak a lovasok. Az erdő szélén eldőrdültek a fustélyok. Egy lovas alatt felfordult a ló.

De lenn harsányan hangzott a jelszó:

— Most vagy soha! Előre fiuk!

Az erdő szélén újra sortűz, de már visszafelelt a fegyver. Egy puskagolyó ott szaladt el a Pintye fületövénel.

— Hajrá! Rohantak minden irányból a pandurok. Pintye egérutat keresett, hason csuszva be az erdőbe.

A lovasok mind közelebb jöttek. Pintye felkapaszkodik egy lóra és rohan befelé. Egyszerre csak belülről is megszólal a fegyver. Hason csuszva feltűnnek újabb pandurok és két tűz közé szoritják a zsványokat. Pintye Grigor alól kilövik a lovat, végig esik a fűvön. Közben beérkezik a pandurok hadnagya és a feltápáskodó Pintyét visszaszoritja a hátára. Két más pandur pedig megvasalja. Majd felhangzik a győzelmi trombitajel. A megszőkött Pintyét, hét vármegye rablóvezérét ismételtén elfogták. Remélhetőleg, hogy most már utoljára.

A pandurhadnagy mosolyogva néz maga körül. Egyszerre csak észreveszi a leányzót.

— Margit, maga volna az? — és nem akar hinni a szemének.

Margit féláljultan hanyatlott le a kő mögött. A pandur hadnagy felemeli. Margit rátekin.

— Farnos! Hát lehetséges ez?!

(Folytatása következik.)

Hat léből.

Szerencsés napjuk volt a keresztfiaimnak, mert a Körösben pecőzve egész csomó apró hal akadt kis halászó horgaikra.

— De jó volna, ha keresztmama elkészítené nekünk ezeket a halakat, mindjárt meg is ennők! — így ábrándoztak a lurkók.

— Jól van, elkészítem! Vigyétek ki őket a konyhába s mondjátok meg Esztinek mossa meg, de sok léből.

Nemsokára aztán beállit az Eszti leányzó, aki főként szórakozottságáról nevezetes és emelt hangon jelenti:

— Naccsága kérem, megmostam már — a vizet hat léből!!

K. B. R.

Testvérek.

(Bagoly bácsi táskájából.)

— Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

Gyurka és Pista ikertestvérek voltak. Iskolába járó, jószívű fiúk, akik felé nem nyújtotta hiába kéregető tenyerét a koldus. Ha nem volt egyéb az uzsonna kiflijük felét adták oda neki. Ha pedig ez sem volt, szomorú szívvel mentek el mellette.

Javában barkáztak a patakparti fűzfák, amikor egyszer Gyurka így sóhajtott fel: — Hej, ha nekem egy acélpengés bicskám volna! — Micsoda szépen szóló szép sipot csinálnék a hajlós fűzfa ágból!

Másnap Pista sóhajtott így: — Hej, ha nekem egy gyöngyház nyelvű bicskám volna, micsoda horogpálcát nyesnék a hajlós fűzfa ágból! — Gombostűt kapni is könnyű, görbiteni is, annyi halacszkát fognánk, hogy no!...

Áprilisban volt a születésnapja a két fiúnak, husvét táján, egy napon. Gyurka tíz perccel volt idősebb, azért kijárt neki a bátyóka megszólítás.

Hallotta Pista a Gyurka sóhajtását, Gyurka meg a Pistáét. Pista így okoskodott magában: — Van nekem egy kicsi perselyem, amibe karácsony óta gyűjtöm a felesleges garaskákat. Most kinyitom és veszek rajta Bátyókának egy acélpengés bicskát, hadd legyen öröme a születésnapján.

Gyurka ellenben ezt sütötte ki magában: — Kinyitom a karácsonyi perselyemet és veszek a tartalmán egy gyöngyház nyelvű bicskát az Öcskösnek. Hadd örüljön a születésnapján!

Igy történt aztán, hogy egy reggel mind a két fiu paplanán ott csillogott a gyöngyháznyelvű, acélpengés bicska.

— Bátyóka, hiszen ez a tied, ezt én neked vettem! kiáltotta Pista. Ugyanakkor Gyurka is így kiáltott: — Nini, Öcskös! Hiszen ezt én neked vettem a születésnapodra!

Csak néztek egymásra és a két bicskára és azon kócosan, hálóingesen összeölelkeztek.

A vak gyermek.

— Anikónak —

Igen, Anikó, neked küldöm ezt a pár sort. Amikor legutoljára nálatok voltam arra kérést, hogy meséljek neked valamit. Én azt mondtam, hogy nem mesélek, hanem majd írok neked. Hát itt van, megírtam

Ide hallgass, Anikó. Azon a délutánon te az ékszeredet rendeztetted. A nagy ebédlőasztalra kihoztad a kis dobozt, — a kincses ládádat — és sorra kiraktad a kis aranyfüggőt, az ezüst karkötőt, az ékköves láncocskádat, amiket apukától, anyukától kaptál. Sorra megnézegetted a kincseidet, megcsillogtattad a csipkefüggönyön átömlő napsugárban, rájuk lehelltél és zsebkendőddel végigsimogattad őket. Aztán visszarakosgattad a dobozba. Így volt, ugye, Anikó? —

Na, most figyelj. Én tőletek a doktor bácsihoz mentem, mert nagyon fájt a szemem és meg akartam vizsgáltatni.

Ott üldögéltem az előszobában és vártam, amíg rámkerül a sor. Egyszerre csak nyílik az ajtó és bejön egy rongyos, nagyon rongyos bácsi, aki karján idomtalan, gyalulatlan deszkákból összerótt kis teknőfélélet tartott. A teknőben sívalkodott a kis beteg. Letette a földre és melléje térdelt. Ringatta, csitította, babusgatta, amíg a gyermek elhallgatott. Sápadt, szomorú, kicsi arcocskáját bágyadtan hajtotta a foltos-piszkos szalmapárnára, kisírt szemét felvetette és ekkor láttam... a szemét valami rettenetesen kékes látvány borította... ez a gyermek vak...

Megkérdem az apját.

A rongyos ember felnéz rám.

— Igen, — mondja — vak. Így született.

Feláll és leporolja a térdét. Elnéz valahova, messze...

— Az éjszaka indultam szekérrel. Mert messze lakunk mi és nappal drága a szekér. Dolgozik mindenki. Még éjjel hagyján. Akkor ugyanis pihenne ember, állat, hát egy jó komám ideadta lovát, szekerét.

Ránéz a gyermekre.

— Meghült egy kicsit, — mondja — hideg volt az uton. Aztán takaró se igen van.

Csak így mondja. Egyszerűen, nyugodtan. Hogy egész éjszaka jött a vak gyermekével. Sáros havas, dőcögős utakon, takaró nélkül. Aztán meghült a gyerek. Hát meghült. Majd jobban lesz.

Pedig szereti a gyereket, a kis vakot akit behozott ide, hogy hátha a tudós doktor meg tudná neki adni a világosságot, a boldogságot, a nagy mindenséget. Hátha.

Rád gondoltam, Anikó. Amikor te beteg voltál a múlt hónapban, hogy ápoltak, hogy vigyáztak rád, Anikó! Pedig nem voltál te olyan nagyon beteg. Egy picikét, egészen picikét meghütöttem magad. Lefektettek. Teát ittál. A doktor bácsi eljött, megsimogatta a kis buksi fejedet. Valami szirupos, édes orvosságot rendelt. Betakargattak, nagymama odaült az ágyad szélére és mesét mondott. Még örültél is egy kicsit

hogy nem kell iskolába menned. Na, ne tagadd. És a házban mindenki lábujjhegyen járt: »Psszt, Anikó beteg«.

És a két pajkos szemedben ragyog az élet. Te látsz Anikó. Milyen kincs az? Látod lehulani a havat, az édes jó anyaföld gyöngyösen csillogó takaróját. Látod kibukkanni az első tavaszi napsugarat. Látod az éledő mezőt, a rügybe-szökkenő erdőt.

És kirakosgatod az ékszereidet és nézed.

Édes kicsi Anikóm, ezután valahányszor előveszed a kis dobozt és kirakosgatod a kis aranyfüggőt, az ezüst karkötőt, az ékköves láncocskádát, jusson eszedbe a rongyosember kis vakgyermeké.

Kis hugom! Eddig mindenki nevetni tanított téged. Mindenki szeret és akarja hogy két látó szemed csak nevéssen, sose sirjon.

Én is szeretlek, kicsi hugom és megtanítalak *sírni*.

Én azt akarom, hogy a két szemed ne mindig nevéssen. Én azt akarom, hogy tudjál *sírni*. Tudjál *sírni* azon, hogy az a szegény rongyos ember szegény és rongyos. Pedig ember, mint te. Tudjál *sírni* azon, hogy a kis világtalan gyermek piszkos szalmapárnán hánykolódik, míg te puha pihés, fehér huzatos ágyacskádon álmodozol. Pedig az is gyermek, mint te.

Igen, Anikó, megtanítalak *sírni*, mert aki mindig csak nevet, sose *sír*, annak a nevetése nagyon hideg és üres, kicsi hugom.

Hogy igazán szívből nevetni tudjál, ahhoz előbb meg kell tanulnod igazán, szívből *sírni*.

Ezt üzenem neked, Anikó.

[Kolozsvár.]

Török Sándor.

Emlékkönyvbe

Ha látsz szenvedőt, ki ne gunyold,
Inkább főörd le a fájó könnyeket,
Gondolj arra, hogy neked is jólesik
A vigasz, ha bánat ér tégedet!

Virsik Mária

A szemöldökfa meg a küszöb.

— Irtá: DROSNYÁK JÁNOS. —

— Nézd, mily fenkölt és előkelő vagyok; előttem a király is fejet hajt, téged pedig az ökörhajcsár is kedvére taposhat. Cseréljünk, — szólott rábeszélő édességgel a szemöldökfa a küszöbhez.

— Nem én! — felelt az röviden, de határozottan.

— Hát nem látod, — folytatta ismét a szemöldökfa — hogy míg te a világgal küzdve rongyoskodik, én mily pompában, kényelemben és közbecsülésben nézdegélem innen fentről a világot? Balga, nem látod?

— Dehogyan is nem látom! Látom én, hogy mily előkelő magasban ragyogsz s hogy előtted királyok is fejet hajtának... Csak hogy a szép és fényes festék mögött, amely téged oly előkelővé tesz, én a szűt is hallottam percegni!...

(Arad.)

LEGSZEBB
LEGJOBB
LEGOLCSÓBB

KLISÉKET

a kolozsvári *M i n e r v a R.-T.* cinkográfiai műintézete készíti.

Megrendeléseket felvesz a központi iroda

CLUJ-KOLOZSVÁR
Str. Regina Maria 1.

A C I M B O R A kiadóhivatala erdély nagyobb magyar nyelvű napilapjaiban a következő hirdetést helyezte el. Arra kérünk Benneteket, közöljétek ezt a hirdetést ismerőseitekkel, barátaitokkal, mutassátok meg szüleiteknek, hogy azok is felhívják jó embereik figyelmét a ritka kereseti alkalomra. Szívesen vesszük, ha Ti is vállalkoztok a munkára, amely esetben közöljétek azt velünk, hogy mi számotokra gyűjtőivet a legrövidebb idő alatt küldhessünk. A hirdetés szó szerint így hangzik.

Ön napi egy órai munkával 30 nap alatt

50.000 leut kereshet!

A *Benedek Elek* szerkesztésében megjelenő C I M B O R A című képes heti gyermeklap kiadóhivatala versenyt hirdet előfizetők gyűjtésére. A versenyben mindössze százan vehetnek részt és a díjat az nyeri el, aki a verseny tartama alatt (30 nap) a legtöbb előfizetőt gyűjti. A verseny díja 50.000 leu, amely a verseny lezárásának napján egy összegben és készpénzben esedékes. A verseny részletes feltételeit és gyűjtőivet készségesen küld a «C I M B O R A» KIADÓHIVATALA SATU-MARE.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!
A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pótlórejtvény.

— Beküldte: Bojár Magda. —

- rok
- áró
- itka
- só
- est
- ró
- ső
- ajom
- gen
- akatos

Egy ismert költő nevét adják a kezdőbetűk.

Betürejtvény.

— Beküldte: Bede Lajos. —

'cs'

Szer

Névrejtvény.

— Beküldte: Fülöp Margit. —

László, Olivér, Rózsi, Ágnes,
Vera, Kató, Olga, Zseni.

E nevek első betűi helyesen összerakva egy város nevét adják.

Régi felirat.

— Beküldte: Virsik Pali. —

**Akim As nacve rmeta
sma Gaes Icb ele.**

Számrejtvény.

— Beküldte: Gámán Elluska és Zolti. —

1, 7, 7, 19	Leánynév.
22, 26	Házi állat.
20, 21, 28, 19, 13, 26	Madár
25, 3, 23	Nagy ellentéte.
7, 14, 4	Tagadó szócska.
14, 28, 27, 18, 11, 12	Fiu név.
10, 8, 17	Ásvány.
9, 11, 2	Szin.
6, 3, 9	Télen ilyen az ut.
6, 5, 2	Eső után van.
29, 28, 28, 8	Leánynév.
4, 16; 15, 29	Fiunév.
1—29	Közmondás.

A verseny állása!

A Cimbora előfizetést gyűjtő versenyének feltételei szerint a Cimbora kiadóhivatala a lap mind en egyes számában közölni köteles a következőket:

a) Mikor bocsájtattott ki az első iv.

Az első iv kibocsájtásának kelte 1924. jul. 24.

b) Számszerint de név nélkül, hogy az illető szám lapzárta napján hány gyűjtőiv érkezett vissza;

Jelen számunk zárta napja 1924. augusztus 6. Gyűjtőiv még vissza nem érkezett.

c) számszerint az illető gyűjtő nevének és lakhelyének feltüntetése mellett, hogy hány olyan gyűjtőiv érkezett vissza, amely legalább 10 előfizetőt tartalmaz, akik egy évi előfizetési összegüket a Cimbora kiadóhivatalának beküldötték; Gyűjtőiv még nem érkezett vissza.

d) Hogy az illető lap zárásának napjától számítottan még hány nap van hátra, hogy leteljen az a 150 nap, amelynek esetén a versenyt, mint meddő versenyt le kell zárunk.

A verseny lezárásának napjáig még 137 nap van hátra.

A jelen számnak zárási napja 1924. aug. 6.

A háziasszony kedvenc szappanja

a kiadóságában és tisztítókétségében páratlan

Szarvas védjegyű Schicht szappan

Ne féljen, nem sir a gyermeke, ha **HÖFER**

Lloyd 235f.

gyermekhintőport és

HÖFER gyermekkrémet használ.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bafani Illici) u. p. Nagybaczon, (Bafani Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Halmi István Északkáci. Igen ügyesen írtad le a bikszádi fürdőbe való kirándulásodat, mint pályám is megállja a helyét, de h iyesen tennéd, ha még várnál a beszámolóval, s nemcsak azt az é. menyedet ír ad meg, hogyan mentefed ki egyik barátodat a folyóból, hanem megírnád további élményeidet is, mert hiszen a nyár fo yamán még sok mindent láthat z és tapasztalhatz. Most küldött versed elmozdított, nem tudtam végigolvasni s így véleményem se mondhatok róla. Az adoma jó. Ami pedig azt illeti, hogy még küldesz tíz verset s ha azok sem lesznek közölhetők, felhagysz a versírással, erre csak azt válaszolhatom, amit nemrégiben egyik versíró unokámnak válaszoltam: ne fogadj fel soha semmit. Te még a reménytelkő szárnypórbálgatás korában vagy s még sokat kell olvasnod és tanulmányoznod a jelesebb költőket, hogy aztán te is bejuthass a Cimbora munkatársai közé. Annak örvendek, hogy megfogadtad a tanácsomat és nem folytattad a regényírásit, mert ez nem a te korodhoz való. Ezidőszent unatkozol, amit csudálok, ha te végzed édesapád levelezéseit és összes számadásait, viszont igazad van abban, hogy nagyon hiányzik neked a te Józsi öcséd, de, írod tovább, minden rossz dolognak van jó oldala is, így most nem veszedkedik, hogy kinek az ágya felett legyen nagyapó ényképe, mert eddig egy este a te ágyad fölött, más este a Józsié fölött állott. Ha lly festőreleszen megosztóztatok az arckép fölött, nem értem, hogy mi ok van a veszekedésre. — *Perl Rozsi Máramarosziget.* Nem szorodt a hazugságot és megírod, hogy eddig miért nem írtál nagyapónak. Azt hitted, nem veszem szívesen a leveledeit, de most már látod, hogy ez nem igaz, tehát igyekszel javítani a hibádat. Hát csak tedd jóvá és írd mellé a bbszót, mer szépen írsz, jól esik olvasnom, hogy minden eddig olvasott gyermekütség között a Cimbora tetszik legjobban s számontartom az ígértedet, hogy minden héten fogsz írni. Ha ezt az ígértedet bevalóod, magam is azt hiszem, annyira megerősödik a barátságunk, hogy teljesíteni fogom a kérésedet. — *Csiky Irénke Csikszereida.* Hogy mikor megyek Csikszereidába, nem tudom. Most éppen (július közepén) várjuk Judika unokámat ide Kisbaczonba, de amikor csak lehet, ellátogatok hozzátok. Öcsike ezidőszent 9 éves, most persze nem jár iskolába, hanem egész nap szaladgál a nagyapó kertjében, amiből következtetheted, hogy ő igazi unokám. A rejtvényed sorra kerülnek. — *Csiky Annus Csikszereida.* Képzem, hogy szívetek s erint hiélvezitek most a vakációt, mert ha nem is kaptok meg még az ér esítőt, hiszem, hogy jól sikerült a vizsgátok. Kicsi öcsikéd azt írta veled: „szíven, nagyapó, jőjjen hozzánk.“ Elmegyek, mond meg neki, de azzal a feltétellel, hogy egy-kettőre elinult a be eségse, mert nem akarom elhinni, hogy komoly a baja. Pontrejtvényed jó. — *Jakab László Csikszereida.* Nem írsz csunyan és dicséretet érdemelsz azért te is és a testvéreid is, hogy a mezőre jártok dolgozni. Ez nem csak hasznos, de igen egészséges foglalkozás. Mindkét leveledben küldött rejtvényeid jók s bizonyosan sorra is kerül valamelyik. — *Parecz Erzsébet Arad.* Nem csudálok, hogy listáza kitűnő az osztályzatod, mert oly szép és helyes az írásod, hogy nemcsak második elemi osztályosnak, de egy második gimnazistának is dicséretére válnék. Szeretettel gondolok read is, Gyurka bátyádra is, a i régen épp úgy szerette a Jó Pajtást, mint most te a Cimbort. — *Hegedűs Irma Kézdívársárhely.* Rossz unokának mondd magadat, mert még eddig nem írtál nagyapónak. Most azonban én a rossz jegyvedet kivajtom jóra s ha ezután szorgalmasan írsz, kitűnően. — *Fodor Ida Vulkán.* Megkaptam a seprűn lovagoló boszorkány rajzot, kézből is fogom. Várom a folytatást. — *Gödrí Ernő Aranyosgyéres.* Ha anyukáék megvannak elégedve a bizonyítványoddal s még jutalomkönyvet is kaptál, természetesen, én is megvagyok elégedve. Hát csak igykezzél, hogy mindig meglegyünk elégedve veled. — *Spéder Károly Nagybárad.* Rég írtál volna, de részint a tanulás foglalt el, részint a másfél éves kis öcséddel való foglalkozás. Örömmel látom, hogy bár a román nyelvet csak ebben az évben tanultad, nagyon jól sikerült a vizsgát s számom tartom az ígértedet, hogy a vakáció szorgalmasan írsz. Mondanom se kell, örömmel látlak unokáim sorában. A szemámalom rejtvényed sorra kerül. — *Dán Lenke Ditró.* Mint magántanulónak sok volt a tanulmányod, emiatt nem írtál nekem. Engem könnyű kibékíteni, különösen, ha ezután szorgalmasan írsz levelet. — *Resch Viktor Ditró.* Magam sem tudom, mi lehet az oka, hogy nem kaptad meg a 23-27 számokat, bár valószínűek tartom, hogy időközben megkaptad. Ha nem így volna, értesíts erről. Ugyanakkor értesíts arról is, hogyan felt az idő Brassóban a nagybátyádnál, aki nyomdatulajdonos s könyvkereskedése is van és így a könyvek társaságában lehetél. Valóban, ennél jobb társaságot nem lehet soha. A csupa kitűnő bizonyítványoddal igen örvendek, Ernő bácsnak pedig tolmácsold meleg üdvözlétemet. — *Székely Dénes Kolozsvár.* Alighogy vége lett az iskolai évnék, alkalmazást kaptál a New-York étteremben, ahol plákoló vagy s reggel 8 óráig este 11-ig dolgozol. Ezt pedig, jól tudom, azért teszed, hogy özevgy édesanyádnak segítségére légy, amint hogy ezt tetted akkor is, amikor az Apolló moziban késő esfig dolgoztál. Szívből kívánom neked, hogy ne árton meg egészségednek ez a munka, mert bizony jobb szeretőm és bizonyly jobb szeretőm te is, ha szíved szerint élvezhetéd a vakációt. De remélik a legjobbat: majd egyszer el fog következni ez is és te

akkor büszke boldogsággal gondolhatz azokra az időkre, amikor segítségére voltál özevgy édesanyádnak s egyben folytatd tanulmányaidat is. — *Horváth Ibolyka Petrosény.* Szépen leírtad a névrejtvényt, de nem írtad le a megfejtését s mert nagyapónak nincs ideje megfejtéseken törni a fejét, következé levedben küld be újra a rejtvényt a megfejtéssel együtt. — *Förster Katóka Türkös.* Beköltöztetek Brassóba s neked oly rosszul esett az elvál s Türkösdtől, ahol felnőtél s ahová fűzőnek gyermekkorod l qkedvesebb emlékei. Hát bizony nem csakcsak a te bánkodásod, mert nincs keservebb ézés, mintha el kell válnunk szülőfalunkól, de léged vizsgálfalhat, hogy Türkös nincs messze Brassótól és így időnkint el-el látogathatsz a szülőfaludba. Intézkedtem, hogy az újságot ezután a következő címre küldjék: Brassó, Rí-utca 4c. Bolonya. *Csonka Irénke Tordá.* Örvendek, hogy sikerült a kirándulásotok a gyéresi szeggyárba, meg az Agyagiparba, végül még táncolatok is este 9 óráig. Jól sikerült a népnepünemény is, amelyen volt gyermekézségverseny is. Gogomán Évike volt a legszebb leány, Heltmann Lajoska a legszebb fiú s mindkettően lapdát nyertek. Szeretettel várom te ábbi leveleidet, a kiadóbácsi pedig pótolja a 22. számot. — *Táncos, Marosvásárhely.* Te vagy az első, aki K. Bendre Róza néni felhívására megírtad, hogy mikor voltál a legboldogabb. Igen szépen írtad meg s remélem, sokan fogják köve ni példádát és én aztán sorban közzéteszem az írásitokat. A nevedet azonban közöld velem. — *Itzkovits Margit Csikszereida.* Azt kérde, ki az a Virsik Mária, akinek a gyéresi szeggyárba, meg az Agyagiparba, végül még táncolatot olvasod. S kérde, jár-e még iskolába. Virsik Mária Malackán, Csehországban lakik s már nem jár iskolába, mert kissé gyenge a szeme. A nekem küldött arcképéből ítélve, 16 éves lehet, s nem ok nélkül szeretet az ő verseit, mert ő igazán Istenadta költő. Annak igazán örvendek, hogy a Cimbort nemcsak te, de anyukád, Efi és Bella nővéreid is szereti olvasni. Tolmácsold meleg üdvözlétemet. — *Tordai Adél Lupény.* Nagyszébenben tanultál s az intézetből nem volt szabad írni, de a Cimbort elhőlté anyukád oda és így ott is gyönyörködél benne. Most azonban összeszedted otthon a Cimbora számokat s hiányzik a II. és III. évfolyamból is jó sok szám. Levelede továbbítottam a kiadóbácsinak, hogy küldje meg neked azokat a számokat, ha még kaphatók. Ugyanó az előfizetés dolgában is fel fog világosítani. Pihenni én vajmi keveset pihenhetek, mert minden nap sok munkát ad nekem a Cimbora szerkesztése. — *Ráduls Sándor és testvérei Örmös.* No, csak hogy végre ti is megszólaltatok. Remélem, a nyáron szorgalmasan írtok nagyapónak s látni is foglak Kisbaczonban. — *Fartos Matild Nagybárad.* Négy hónapja jár neked a Cimbora és nagyon megszeretted szép olvasmányaiért. Örvendek, hogy jól végezted a III. osztályt s annak is, hogy sikerrel adtátok elő Csűrös Emília „Jón a tavasz“ c. művét. Magam is szeretném, ha több ilyen kedves szindarab lenne a Cimborában s lesz rá gondom, hogy legyen is. — *Szötte Rozsika Brassó.* Bizonyosan a postán kálldott el a könyv. A kiadóbácsi pótolni fogja. Kérde, hogy megyek-e fűrdőre? Nem megyek biz én, mert nem enged a Cimbora, de ha engedne se mennék, mert mindentől jó, de legjobban a kisbaczoni kertben. Kedves kis képet kaptál Szöts Béla tiszteledről utól az ő első szentmiséjének emlékére. Igazán gyönyörködtem benne. — *Krausz Károly Vulkán.* Édesapád hazajött Bálatonhéviz fűrdőről, járt Budapesten is és sok szépet mesélt neked. Nem írtad, de remélem egészségesen tért haza. Három vagyok testvére s mind a három nagyon szeretik a Cimbort s mindig fel kell olvasnótok Lachónak. Igen kedves, amit Lachó öcsédől írsz, aki annyira szereti a lovakat és azok is szeretik őt, mert naponta egy-egy kockacukrot ad nekik. Levelede továbbítottam a kiadóbácsinak, hogy ami abban elintézni való, intézze el. — *Jerzsa Anna és Izabella Bihar.* Igen megtetszett nektek a „Libuska asszony naplóiból“ című elbe zelés s nagyon megsajnáljátok szegény Libuska asszonyt. Különösen megsajnálta Izabla t, aki csupa saj álaból soha sem eszik megajánlta. Mire ezt az üzenetet olvásátok, már ott voltam Nagybáradon s remélhetően találkoztam is veletek. Szüleiteknek tolmácsoltátok meleg üdvözlétemet. Vajha velük is megismerkedhetem. — *Vági János Szatmár.* Alig két hete jár neked a Cimbora s máris nagyon megszeretted. Rajta leszek, hogy ez a szeretted meg ne szűnjön. A rejtvényed ismerős, ujal eszel ki. — *Schule Gyula Marosvásárhely.* Tíz es eredménnyel tetted le az abszoláló vizsgát így remélem, részt veszel a nyári vakáció leírás ban is. Igéretedet, hogy ezután gyakrabban írsz, számom tartom. — *Grosz testvérek Marosvásárhely.* Minthogy a postás nagyon sokszor nem viszi el nektek az újságot, a kiadóbácsi Postafiók 423-re változtát a címszámjaitokat. — *Mátyás Emma Kovászna.* A pótlórejtvény sorra kerül, a befűrejtvény könyvű. — *Kovács Éva Kolozsvár.* En is sajnálom, hogy nem találkozhattam veled, amikor Kolozsváron voltam. A kicsi testvéred ott volt a színházban anyukáékkal, de nem tudom, találkoztam-e velük, mert sok száz gyermekkel és szülővel volt akkor találkozásom. Remélem, hogy egészséged már teljesen helyreállt s ujult erővel és kedvvel lépsz a gimnáziumba. — *Szilágy Károly Zsinérváralja.* Szép és meleganqu levelede szeretettel veszem tudomásul s ferszűke miatt és kívánságod szerint is, most is pontokban válaszolok neked, mint a mulkor. 1. Arról a kiadóbácsi tájékoztát, hogy ha egy előfizető szerel a Cimbort. 2. A Rukta Jankó pályázat eredményét rövidesen ki fogom hirdetni. 3. Ha Mária testvéred külön küldi be a megfejtést s nevé kihuzza Tökmag öfelsége, természetesen könyvet kap. 4. Leveledeit mindig örömmel olvasom. 5. Rejtvényeidből egy mindenesetre sorra kerül. — *Jurincsik Magda és Annus Pankó.* A kiadóbácsi pótolja a 15. és 21. számot. — *Kun Jancsi Menyháza.* Képzem, milyen jól felik az időkét Menyházán, ha nincs más kötelességetek, mint mennél jobban meghizni. Egész nap mászhálók, fűrdők, te meg alig várod a kis vonatot, amely a Cimbort hozza. Jól látod, az Egetvivő György diák, csakugyan igen érdekes regény.